

Michiel Scholtes : 'Morgen is nu.' Zoeken naar levenskwaliteit bij kanker.
Uitgeverij A.W. Bruna B.V. Utrecht 2008 ISBN 9022994733 (Kanker/#/PO+/1)

Soort boek/ziekte/stijl: In het boek staan 23 verschillende ervaringsverhalen met verschillende vormen van kanker via interviews verkregen en opgeschreven door Michiel Scholtes die het maakte in opdracht van het Helen Dowling Instituut (HDI) te Utrecht, naar aanleiding van hun twintigjarig bestaan. De interviews zijn niet zomaar geordend, maar meer of minder passend bij diverse fasen en thema's die horen bij de ziekte (na de diagnose, genezen, chronisch, palliatief, de laatste fase, erfelijk, nabestaanden). Daarnaast worden bij ieder thema kort veel voorkomende vragen die patiënten hebben gesteld beantwoord en staan er enige tips genoemd en thema's toegelicht. Het boek leest vlot en levert vele inzichten. Met een voorwoord van Claudia de Brij.

Over de schrijver: Michiel Scholtes is redacteur van watersportbladen en schrijver van reis- en zeilboeken.

Korte beschrijving: Het HDI nam het initiatief om een boek te maken waarin mensen die verschillende vormen van kanker hebben of hadden, hun partners en nabestaanden open en eerlijk en vaak met humor vertellen over: de schok bij het horen van de diagnose, de zware behandelingen en wat dat met hen deed/doet, onzekerheden, omgaan met de dood of genezen zijn, afscheid nemen, loslaten, angsten. 80.0000 personen krijgen per jaar te horen dat ze kanker hebben. In dit boek willen ervaringsdeskundigen hen en hun naasten informatie, troost en steun geven, van herkenning, erkenning, steun en troost door het vertellen van hun ervaringen. De 23 geïnterviewden vertellen, er worden vragen beantwoord die kankerpatiënten veel bezighouden over de invloed van positief denken, stress, psychologische hulpverlening, erfelijkheid en onderzoek, seksualiteit e.d. , en sommige thema's worden kort toegelicht. Aan 3 soorten tekentjes is te zien waar het om gaat; interview, vraag thema. Een boek om door te bladeren, te lezen en daarna stukjes nog eens terug te lezen.

Wat viel op: Naast alle indrukwekkende verhalen, het nawoord van Michiel waarin hij uitlegt dat de angst om geconfronteerd te worden met angst wanhoop ondraaglijk lijden en dood ongegrond was, omdat iedereen onbevangen hun verhaal deed en ontroering van Michiel erkenning vonden en geen inmenging. En ook een aantal motieven benoemd waarom kankerpatiënten deze interviews wilden geven en een aantal argumenten noemt die ervaringsverhalen de moeite waard maken om te lezen. (Wat zegt ontreddering bij de interviewer/lezer over de lezer zelf?

Citaten: pag.16: 'Ik maak graag grappen over de voordelen (*Schatert het uit.*) Ik hoef straks geen dementerende oude vrouw te verzorgen en zelf kom ik zeker niet in een verpleeghuis. Af en toe denk ik: goh, toch wel raar, zo ben je gezond, zo ben je ongeneeslijk ziek, terwijl ik me nog helemaal goed voel. Ik merk het alleen aan mijn gewicht. Ik moest altijd wel op mijn gewicht letten. Geen taartjes en koekjes weet je wel. Maar nu moet ik oppassen dat ik niet teveel afval en moet ik juist snoepen. Slagroompunten? Kom maar op. Zwarte chocolade, een glas rode wijn? Allemaal dingen waar ik geen moeite mee heb. Lekker! Ook dat is een voordeel. Het boek dient ter steun en troost voor iedereen die met kanker te maken krijgt.'

Pag. 59: 'Vroeger werkte ik fulltime, gericht op carrière en geld. Maar dat kan me nu allemaal gestolen worden. Je gaat het leven anders waarderen. Ik ben een dag minder gaan werken.'

Pag. 88: 'Nee, ik ervaar niet mijn hele lijf als vijandig, wel stukken ervan. Voor dat verminkte deel heb ik geen zachte gevoelens, geen compassie. Ik wil het wel snappen en een plek geven. Ik wil vooral het leven voortzetten zoals ik het leidde.'

Pag. 188: Wanneer kunnen mijn dochters een DNA onderzoek krijgen? Vanaf wanneer kunnen ze worden gecontroleerd?....Kinderen kunnen vanaf hun 18^e getest worden...

Recensie:http://stopkankernu.hyves.nl/blog/13542008/Het_boek_is_uit_MORGEN_IS_NU/A9aG/ Anita Voorhout (60) : Ik hoop dat het boek anderen net zo roert als mij. Het boek is een bron van herkenning en erkenning, steun en troost voor iedereen die wordt geconfronteerd met kanker.